

stvo okrajev Maribor, Slov. Bistrica in Št. Lenart v Slov. gor., kakor tudi skoro celega Spodnjega Štajerja radi poplavov, toče in suše toliko škode, da bo beda neizogibna, ako ne dobi ljudstvo dovolj pomoči od dežele in države. V pomladi je povzročil dež na mnogih krajih, posebno v Pesniški dolini, velike poplave na travnikih. Vsled obilnega deža, ki je trajal skoro celi mesec, so postali po več mestih novi nasadi vinogradov, dobro oskrbovani sadovnjaki, njive in druge kulture za več let nerodovitni. Več hiš je bilo popolnoma porušenih. Tekom poletja in jeseni nas je obiskala večkrat toča, ki je posebno v vinogradih in njivah uničila težko pričakovano sadje. Radi suše je stavil predlog celi klub skupno. Da je tudi sočivje, koruza itd. mnogo škode trpelo, pač ni treba posebej omenjati. Komisije poizvedbe bodo dognale, kako velikanska je skupna škoda. Brez primerne pomoči ni mogoče, da se ohrani črez zimo sedanje stanje živine in se bo morala živila klati, kar bo silno, škodovalo ne le poljedelstvu temveč tudi narodnemu gospodarstvu. Da se beda ublaži in kdlikor mogoče zabrani, je podpore nujno potreba, zato stavijo podpisani sledeči predlog: Visoki deželní zbor skleni, da se ljudstvu, ki je zašlo v bedo, iz sodnih okrajev Maribor, Slov. Bistrica in Št. Lenart v Slov. gor., podeli iz deželnih sredstev zdatna podpora. Gradec, 15. septembra 1908. Roškar in tovariši.

— **Katoliški shodi.** Na Nemškem so se letos katoličani sešli v Düsseldorfu. To je petinpetdeseti shod nemških katoličanov. 560 društev je poslalo poleg zastav 48.000 (48 tisoč) zborovalcev. V izprevodu je korakalo med udeleženci 67 godb z 700 godci. Zborovalo se je v 30 dvoranah. V slavnostnem šatoru je zborovalo 12 tisoč oseb naenkrat, torej samo tu jih je bilo več kot na slovenskem katoliškem shodu, in sicer pet tisoč več. Vseh zborovalcev je pa bilo ravno sedemkrat več kot pri nas leta 1906. To je navdušenje, to je gorečnost, to je prepričanje o veri Kristusovi, to je pa dalje tudi dokaz, da imamo še na tisoče ljudi, ki se ne sramuje javno izpovedati vere v Kristusove nauke in njegova nравstvena načela. Govorilo se je o blagoslovu katoličanstva, o katoličanstvu in sodobnih zmoglah o veri (ali modernizmu), o delavstvu in drugo. — Veličasten shod se je vršil tudi v zlati Pragi na Češkem. Češki katoličani so se v četrtič zbrali, da se pogovore, kako se bodo borili proti močni organizaciji soc. demokracije in liberalcev. Nad 10 tisoč udeležencev je prišlo na zborovanje. Razpravljalo se je o društvenem delovanju čeških katoličanov, o razvoju in stanju čeških organizacij, o stavkah, plačah in kartelih (zvezah velikih podjetnikov), o poljedelskem vprašanju, o katoličanstvu in izobrazbi žena, o krščanski šoli, o tisku o krščanski ljubezni, o razmerju cerkve in države in tako dalje. — Posebna slovesnost se je vršila minule dni v Londonu. Sklicali so shod v proslavo sv. Rešnjega Telesa. Dosedaj so taki shodi ali kongresi zborovali v katoliških mestih, letos pa v mestu, ki je po večini protestantsko. Veliki angleški časopis „Times“ se norčuje iz takozvane „protestantske alianc“ (zvez), ki si je pri ministru za notranje zadeve prizadjala vse mogiče, da bi prepovedal kongres, pa je bilo vse zamanj. List dalje povdarda, da ima kongres izključno verski namen, ne pa politiškega. Kongres je priča vesoljnosti katoliške cerkve. „Mi protestantje (ljudje Lutrove vere) — pravi isti časnik — nimamo nič proti kongresu, nasprotno, veseli nas, da nas je papež počastil s posebnim odposlancem.“ — V sredo, to je 9. t. m., so otvorili shod. Udeležba je bila tako ogromna, da je še ne pomnilo. Nadškofov je bilo 14, dalje 70 škofov in 1200 drugih duhovnikov. Pri utvoritvi v westminstrski katedrali (veličastni stolni cerkvi) je bilo na-

tja po Kristusu mislili, da sužnji glede poželenja nimajo tistih strasti kot človek.

Kler so torej sužnje smatrali le kot živo orodje, kot živino, so seveda tako grdo ravnali z njimi. Postava ni poznala sužnja; to se pravi, ni ga varovala. Gospodar je smel sužnja kaznovati, kolikorkrat je hotel in kakor je hotel; smel ga je mučiti in umoriti, kadar je hotel; smel je uganjati z njim najgrša nenравna dejanja, a za to ni bil nikomur odgovoren. Sodišča se mu ni bilo treba batiti.

Seveda se je včasih tudi zgodilo, da so bile prijazne razmere med gospodarjevo družino in sužnji, a to so bili le redki slučaji. Tudi lepe zglede njihove zvestobe, čitamo v zgodovini, n. pr. M. Antonij je rekel svojemu sužnju Erosu, da naj ga umori. A suženj tega ni storil, rajše je končal s mega sebe. Sužnji so bili radi tega zvesti gospodarjem, kjer se jim je dobro godilo, ker so se bali, da bi jih ti slabim prodali.

V obče pa se jim je zelo hudo godilo. Najgrše so ravnali s tistimi, ki so delaši na polju. Pri delu po dnəvi so bili navađno uklenjeni, po noči pa so jih zaprli v kašk hlev ali visok hograd, da so se komaj gibali. Poleg tega so jih slabo hraniли, pri delu pa je za vsako malenkost bič neusmiljeno žvižgal po njihovih hrbitih. Ubogi ljudje, ker niso imeli postave, da bi jih bila branila! Pač paganska omika!

Kaznovali so sužnje za vsak mal prestopek.
Za manjše pregrehe so jih bičali s tenežnicami iz

vzočih 12.000 oseb. V četrtek popoludne se je otvorila razstava krašnih predmetov, ki so jih katoliške angleške žene namenile sv. očetu Piju X. za jubilej. Razstava vsebuje 3000 mašnih oblačil, 300 kelihov, 170 misalov (mašnih knjig, pisanih v latinskom jeziku). Zvečer se je vršil prvi slavnostni shod, katerega se je udeležilo 15 tisoč oseb. — Ob velikanski udeležbi se je otvoril katoliški shod čeških Nemcev v Rumburgu. Dan pred zborovanjem je bilo navzočih 100 društev z zastavami in godljami, 3000 mož in 2300 žena. Nagajati so hoteli socijalni demokratijo in nemški „naprednjaki“. Lepo je govoril na katoliškem shodu P. grof Gašen o „Bonifacijevem društvu in katoliškem gibanju“. Popoludne so šli udeleženci 8000 mož in žena z 12 godbami in 28 zastavami — v slavnostnem obhodu k bližnji cerkvi sv. Janeza, kjer je na prostem govoril P. Kolb. Nabralo se je do 15.000 ljudi. Vsenemci in socijalne demokrate silno jezik, da je udeležba tako velika, mislili so, da je vse severna Češka v njihovem taboru, pač so se zelo zmotili. — V Budimpešti je bil minole dni 8. katoliški shod. Pri otvoritvi je govoril grof Josip Maylath. Evharistične procesije se je udeležilo 20.000 oseb, med njimi skoraj vsi školje, minister na kraljevem dvoru grof Aladar Zichy, njegov oče, voditelji ogrske ljudske stranke itd. Socialni demokratije, ki so priredili protishod, so procesijo čakali v Andrássyevi ulici in ješči metati na udeležence kamenje in blato. Policija in konjeništvo je moralo potegniti sablje in mihat po rdečih buticah, da je napravilo red. Zaprljeno so 50 oseb. Red se je kmalu napravil, trakar je velikanska procesija nemoteno se pomikala naprej. Na svojem shodu so socialisti tožili o napredku katoličanov.

Mala poliflčna naznanila.

Dne 17. septembra: V Berolinu se je danes otvorila interparlamentarna konferenca. — Crnogorska skupščina je sklicana na 31. oktobra. — Kotarski Srbi nameravajo ustavoviti Avstriji prijazno srbsko stranko, ki se bo nazvala srbska demokratična stranka.

Dne 18. septembra: Razmerje med Turcijo in Bolgarijo je zelo napeto. Bolgarija zbira ob turško-bolgarski meji svoje čete. — Belgraški list „Politika“ pozivlja Bosance, naj ustavo od Avstrije izsilijo z vstajo. — Na koleri je zbolelo dosedaj v Petersburgu na Ruskem 12073 oseb, 365 pa jih je umrlo. — Glasom vesti iz Teherana razglasil šah v par dneh novi volilni red in sklical potem parlament.

Dne 19. septembra: Včeraj se je vršila ministrska konferenca, ki se je bavila s pokojninsko-zavarovalnimi zavodi za osebno uradništvo in volilno reformo za češki deželni zbor. — Srbi iz volijo danes patriarha. — Turški paša Sulejman je pobegnil iz Plevlja mimo Zagreba in Ljubljane v Trst, odtod pa v Solun. Proti Sujejmanu so, se uprli lastni vojaki.

Dne 20. septembra: Kolera se v Rusiji strahovito širi. — Ruski ministrski svet je odločil, da ženske odslej k predavanjem na russkih vseučiliščih ne bodo več pripuščene. — Za srbskega patriarha je bil izvoljen škof Ševič, ki je pa izjavil, da izvolitve ne sprejme. Sklenilo se je, da bo zoperna volitev patriarha dne 22. t. m.

Dne 21. septembra: Delegacije so sklicane na četrtek 8. oktobra v Budimpešto. — Cesare je sprejel včeraj ogrskega notranjega ministra Andrašja v daljši avdijenci.

Dne 22. septembra: Ogrski državni zbor se je danes zopet sestal. Poslanci so prišli v zelo velikem številu. — Pri današnjih volitvah je bil izvoljen za srbskega patriarha škoſ Bogdanovič. — Zunanji minister Aehrenthal se je odpeljal danes v Budimpešto.

žic ali vrvic, na kojih koncu so bile male železne verige. Tudi so jih prestavljali iz boljše v slabšo službo, iz mesta na deželo. Če je kakši suženj uše in so ga nazaj dobili, so mu na rokah ali na čelu vžgali značenje z žarečim železom, okrog vrat pa je bil kot pes železen obroč, na katerem je bilo zapisano, čegav je. (To so radi tega storili da so ga mogli dati pravemu gospodarju nazaj, če bi bil zopet uše).

Ce je bil gospodar umorjen, a morilca niso dobili, ali ce so ga dobili, pa se je pokazalo, da sužnji gospodarja niso zadosti varovali, tedaj so bili vsi na križ pribiti. To se je bilo zgodilo še pod cesarjem Neronom, ki je dall umorišč tudi sv. Petra in Pavla. Takratni rimski župan Pedani Sekund je hudo jezil nekega sužnja. Razdražen suženj je planil nanj in ga je umoril. Vsled tega so bili vsi njegovi sužnji, katerih je bilo štiri sto brez usmiljenja na križ pribiti. Kaj ne, to je lepa omika, nedolžne ljudi pribijati na križ.

Ako so bili gospodarji jezni, slabeč volje, pjanici, čmerni itd., tedaj gorje sužnjem! Za vsako malo stvar so jih suvali, bodli z bodali, mučili, bicali in križali. Rimljani Vedij Pollion, prijatelj cesarja Avgusta, je zapovedal nepokorne sužnje pomletati v ribnik, da so jih ribe požrle. Pretor Domijan je dal sužnja križati, ker je divjo svinjo prenaglo umoril. Cesar Avgust je dal nekoga na jamboro ali jadernik pribiti itd. Če so taklji gospodje tako grdo ravnali s svojimi sužnji, kakšo so delali še le nižji ljudie! Pač ubogi trpljeni!

Somišljenikit Somišlienice

Zahtevajte v vseh prodajalnih hleb
tabakarnah vžigalice „Slovenske
krščanske socijalne zvez“: V ko-
rist obmejnega Slovence!

Razne novice.

* **Duhovniške spremembe.** Prestavljen je iz samostana v Ptiju p. Mansuet Zährer v Gradec, na njegovo mesto pa pride p. Alojzij Šedivý.

* Odborova seja Š. K. S. Z. bo prihodnji četrtek dne 1. oktobra ob 5. uri popoldne v uredništvu Slovenskega Gospodarja.

* **Mladina mладини!** Mladiškemu shodu v Poljčanah se je poslal sledeći brzojav: Bratske pozdrave vam pošiljamo, vrli mladenci. V srcih slovenskih klije zlato upanje, da nam zasije zarja lepših dni. — Mariborski dijaki.

* Zaupniki S. K. Z. v Mariboru so izdali
izjave: Zaupniki Slovenske kmečke zveze

to-le izjavo: Zaupniki Slovenske kmečke zveze zbrani dne 17. t. m. v Mariboru se načeloma izjavlja o za splošno, enako in tajno volilno pravico za deželne zbore ter se pri vsaki drugi obliki deželnozborske volilne reforme tem odločneje izrekajo proti temu, da bi se povodom taiste ustvarile nove predpravice kateremu stanu, celim slojem prebivalstva ali celo političnim strankam ter osobito zahtevajo, da kmečko in delavsko prebivalstvo dobi v deželnem zboru svojemu številu in svoji socialni važnosti primerno zastopstvo. V narodnem oziru zahtevajo, da se pri volilni reformi meri Slovencem z istim merilom kot Nemcem ter protestirajo proti temu, da bi se spodnještajerskim nemškim manjšinam dajalo večeštevilno zastopstvo kakor jim gre po pravici.

* Mohorjan! Darujte letos pri dobavi družbinih knjig S. K. S. Z. v Mariboru za obmejne Slovence!

* Umrl je v Dragi pri Moščenici v Istri dne 15. septembra dvorni svetnik in upokojen deželní nadzornik gospod Josip Šuman, star 74 let. Pokojnik je naš rojak, doma od Sv. Ane na Krembergu. Slovel je kot dober poznavalec slovenskega jezika in kot izvrsten vzgojevalec. V politiko je le malo posegal, vendar je bil zvest naš pristaš. Pokojnik je bil tast voditelja Slovenske ljudske stranke in predsednika Slovenskega kluba g. dr. Ivana Šušteršiča. V imenu Slovenskega kluba je izrekel klubov podpredsednik dr. Korošec g. dr. Sušteršiču globoko sožalje. Pokoiniku blag spomin.

* **Odprava retour-kart.** Sliši se, da misli železnična uprava odpraviti retour-vozne listke.

* **Demonstracije v Ljubljani.** Pod včasom dogodkov v Ptuju, kjer so Nemci napadli mirne, nič hudega služeče udeležence skupščine sv. Cirila in Metoda, se je vršil v petek večer v Ljubljani v dvorani „Mestnega doma“ mnogoštevilno obiskan protestni shod. Govorilo je več govornikov. Dr. Triller se spominja dogodkov v Ptuju, ki se ne morejo drugače imenovati nego tolovajstva. Nemci in nemčurji so prihiteli iz vseh krajev Spod. Štajerja, da napadejo Slovence. Odročilni faktorji niso storili ničesar v obrambo Slovencev. Dr. Oražen opozarja, da naj ljudstvo ne uprizarja škandalov, ampak da naj odgovori na te napade na gospodarskem polju. Dr. Kofalj pozivlje, naj se maščevanje Slovencev pokaže jihtri na trgu. Komaj je množica zapustila „Mestni dom“, že so se začele demonstracije. Ljudje so drvili naravnost proti kazini, kjer so razbili šipe. Isto se je zgodilo pri več nemških trgovinah, kranjski hra-

je zgodilo pri več nemških trgovinah, kranjskih župničkih realki itd. Policija je bila preslabaa, da bi demonstracije preprečila. Zato se je poklicalo na pomoci vojaštvo in orožništvo, ki je zadržalo nadaljnje izgredne. V soboto popoldne so se demonstracije nadaljevale. Okoli 11. ure po noči je bilo na Marjinem trgu okoli 2000 do 3000 oseb. Množica je pela „Liepa naša domovina“. Kar se zabliskajo v zraku dragon-ske sablje in vojaki plamejo med množico. Nastala je grozna zmešnjava. Dragonci so se razškropili po celiem mestu in izpraznjevali ulice in gostilne. Ob 11. uri zvečer je nastal po mestu mir. Tekom noči od sobote na nedeljo je bilo aretiranih 10 oseb. V nedeljo so dosegle demonstracije svoj vrhunec. Vojaštvo se je vedlo ta dan skrajno surovo, posebno nemški Belgiji. Proti demonstrantom so nastopili s kopiti. Kdor je kolčaj zamrjal, je bil aretiran. Okoli 9. ure zvečer pa nakrat zadone streli. Vojaška patrulja je na povelje nemškega poročnika Mayerja s sedmimi streli ustrelila med ljudi. Učinek je bil strahovit. En človek je bil smrtno zadet, več nevarno ranjenih. Ustreljenec je bil 15 let stari četrtošolec Ivan Adamič. Ljudje trdijo, da je streljalo vojaštvo še celo za bežečimi ljudmi. V bližnji trgovini pri „Solnec“ je bil ustreljen strojnkar Rudolf Lunder, ki se demonstracij niti ni udeležil in se je ravnokar vračal od neke veselice. Nekateri pravijo, da so videli, kako se je vojaštvo nad temo smrtnima slučajema smejal in ploskal. Tako se je tudi v Ljubljani pokazalo, da je Slovencev gotovim ljudem manj vreden in brezpraven človek, s katerim se lahko storiti, kar se hoče. To nam pa kaže tudi dejstvo, da

so bili slovenski listi, ki so pisali nekoliko bolj strogo o teh dogodkih, zaplenjeni, medtem ko lahko nemški listi hujskajo nemoteno proti Slovencem. Izmed ranjencev sta dva, dijak Adamič in strojnik Lunder, kmalu umrla, drugi pa ležijo več ali manj nevarno ranjeni v bolnišnici. Umrlima mladima žrtvama je veste Ljubljana privedlo sijajen pogreb.

* **Prizor v bolnišnici.** Oseba, ki je bila priča prizoru, piše: Priporil sem si vstop v deželno bolnico — tja, kjer so ležale žrtve — (kakšen izraz naj rabim) — ! — mladeniči, ki niso zakrivali ničesar, da bi morali biti kaznovani s smrto. Ob vhodu stojita oče in sestra. V krčevitem jokeru sestra, oče se premaguje. Vprašuje le v enomer: Zakaj?! — Tam so ležali vrstoma vsi ranjeni.

* **Vojak udrl v cerkev!** Neki četrtošolec je, vračajoč se iz sprehoda, prišel okoli osme ure do frančiškanske cerkve. Ko je videl nevarno vrvenje, je zbežal v cerkev in se skril za vrata. Kar pridriči za njim prostak 27. pešpolka in fantu strga vso sukno, da je v capah visela od njega, nato pa ga bil s puškinim kopitom po ramah. So priče za to.

* **Rajni dijak Ivan Adamič.** Ko je vojaška patrulja na povelje poročnika Mayerja ustrelila med Slovence, bil je smrtno zadet 15 let star četrtošolec Ivan Adamič. Opotekajoč se je privlekel po Medenih ulicah na trg pred škofijo. Tu je pri tretjem oknu knezoškofijske pačače od Męplenih ulic proti stolni cerkvi bruhnil kri. Videl je ranjene Še luč v gostilni Bižila in s svojimi poslednjimi močmi je poižkusil priti tja. Gospod Bižil je videl, kako je prišel opotekajoč se pred gostilno, pred pragom se je pa grgrajoč zgrudil. Na lice mesta je kmalu prišel dr. Jerše. Ko je dejal mlademu Adamiču: „Fantek, moli za meno!“ je vse jokalo. Adamič je bil še pri zavesti in je stražnika, ki mu je tiščal rano, prosil: „Naj se to ne povaja mami, da tudi ona vsled žalosti ne umre. Jaz bom kmalu umrl.“ Ko mu je še dr. Jerše podelil sv. poslednje olje, je blagi mladenič izdihnil.

* „**Slovenec**“ poroča, da je poštno ravnateljstvo v Ljubljani zaplenilo pet dopisnic, na katerih se Belgiji baha, kako so strejiali Slovence.

* „**Die windischen Hunde müssen mer heut' totschlagen**“ (slovenske pse moramo danes ubiti), tako je slišal govoriti v Ljubljani v nedeljo zvečer trgovca Korbar iz Cerkna patruljo pešpolka štev. 27.

* **Očividci trdijo**, da so v Ljubljani v nedeljo zvečer vdrli vojaki 27. pešpolka v frančiškansko cerkev, kjer so povzročili med pobožnimi ženicami grozen strah.

* **O grozovitosti vojakov** v Ljubljani zatrjuje nek akademično izobražen gospod sledče: V noči od sobote na nedeljo so huzarji izbirali posameznike in so jih gnali v park pred justično palačo; tu so jih potem, poedince, ki so se rešili pred konjiskimi kopiti semkaj, obdelovali s plosko sabljo neusmiljeno po hrbitu in po stegnih itd. Zraven so se pridušali: Čak hudič, jaz ti bom že pokazal. Potem so sekali s sabljam v grmovje, če bi bil kdo skrit, bi ga gotovo ubili. — V nedeljo je videlo mnogo prič, kako so dragonci vodili aretiranke v „Verpflegsmagazin“ in jih pretepalni in suvali. Zakaj pa je sodnija tu in policija? Tako postopanje je ljudi silno ogorčilo ter je najhujše obsodbe vredno!

* **Ljubljana** je bila te dni v znak žalosti za padle žrtve, ki so bile vsled divjega nasilstva poročnika Mayerja z njegovo nemško kulturo naravnost umorjene, v črnih zastavah. Videti je mnogo oseb, ki so si v znak žalosti dele na levo roko črni žalni trak. Posebno je pri ženskah mnogorazati ta lepi čin.

* **Prizori na pokopališču v Ljubljani.** V pondeljek je bila mrtvašnica pri Sv. Krištofu cel dan nabito polna. Ljudstvo je glasno jokalo. Popoldne so prišli na pokopališče Lundrova mati, oče in nevesta. Kmalu za temi prideva v mrtvašnico brat Adamičev Emil, učitelj in skladatelj, ter njegova mati. Ko Emil zagleda brata, se začne glasno jokati, se vrže na njega, ter ga začne objemati in poljubovati. Naenkrat pa Emil vstane, grozno začriči in se zalezi z glavo v zid. Ljudje misleči, da je Emil zblaznil, zato vreti iz mrtvašnice. Mati Adamičeva je položila mrtvemu sinu roke pod glavo, rekoč: „Kamem je vendar pretrd za te“, nakar se je onesvestila.

* **Stajersko sadarsko društvo** priredi na Duhnaju od 5. do 11. oktobra t. l. jubilejno razstavo sadja.

* **Na poštenje.** Tudi Narodni List objavlja v svoji nedosegljivi zlobnosti od nas že v zadnjem listu zavrnjeno nesramno laž, da se iz fonda za obmejne Slovence plačujejo agitatorji za naše politične stranke. Pozivljamo javno šefredaktorja in pajljanca dr. Kukovca, da prekliče laž svojega lista ali pa vsaj naroči objaviti dokaze za obrekovno pisanje strankinega glasila. Isti poziv ponavljamo na urednika Lesničarja in Furlanija!

* **Resnickljubna Domovina** bode v zabavljanju in udrihanju po duhovnikih kmalu prekosila svojega bratca Štajerca. Brez napadov na duhovnike si reva ne upa več med svet, kar je zelo značilno za njene čitatelje. Kadar je primanjkuje resničnih podatkov, pa si kar namisli pikantnih reči o tem ali nem duhovniku. In da s preobilnimi popravki ne bi odbila še teh par naročnikov, kar jih ima, pa se

izogne in zavaruje s tem, da mahne po duhovnikih cele okolice ali pa kar celega Spod. Štajera. Tako je zopeč enkrat naredila v svoji 106. štev. Kar piše tam pod zaglavjem „Ljubezenska tragedija“, je tako zlagano, da si še z imenom in kitajem ne upa na dan. Da ji ne bode nihče tudi izmed njenih najbolj krvakovnih bračev verjetnih laži in sumničenj, bodi tukaj jasno povedano, da nobeden č. gg. župnikov iz celjske okolice ni kaplanoval v Ljutomeru. Kaj neki poreče na to tetka Domovina?

* **Koprnenje po Nemčiji** se je začelo med avstrijskimi Nemci zopet glasno oglašati. Na zadnjem občnem zboru „südmärkinem“ v Beljaku je Štajerski deželni poslanec Wastian brez ovinkov povedal, kam vleče Nemce srce: „In če je eden naš velikanov nekoč menil, da naj ne pride nikdar tako daleč, da bi se Nemci v Avstriji čutili tuje, ker bi se sicer oprijelo njihovih src nepremagljivo koprnenje po domu, potem je treba sedaj reči: Koprnenje je tukaj z vsemi svojimi slastmi. Ni ga moči več premagati, in Nemci čakajo, da se jim izpolni. Domotožje, to bo utešeno. Südmarka bo pa ostala, kar je bila dosedaj; vzdrževala bo to domotožje in izpoljevala in bo poročilo boljše bočnosti.“ Štajerska izraža svoje veselje, da je svetnik Schwabe podaril društvu Südmark 100 K. Slovenski ljudje, ki so dosedaj verovali Štajercu, naj vendar že kmalu spregledajo!

* **Mladina in socialdemokrati.** Na strankarskem shodu nemške socialdemokracije v Norimberku se je razpravljalo tudi o mladinski organizaciji. Povdralo se je, da je na Nemškem v protestantskih mladinskih organizacijah 120.000 članov, v katoliških 240.000, v socialistični pa le 10.000. Glede mladinske organizacije stoji na višku katoličani.

* **Rožje**, krma za govedo. Štajersko namestništvo je izdalо sledеči razglas: Znano je, da se da rožje, ki vsako leto odpada pri obrezovanju vinške trte, uporabi za krmo govedi, tako se v ta namen pripravi, namreč na malo razkosa in zdrobi ter se krmi kot pridevek k senu, rezanci, repi itd. Francozi uporabljajo rožje na ta način že dolgo časa, dočim so živinorejci v vinogradnih pokrajinah v Avstriji dosedaj to opuščali. Vsled letnega pomanjkanja krme v južnih vinorodnih krajinah bo težko živinorejcem prehraniti govedo čez zimo brez posebnih pripomočkov, ki so v stanu nadomestiti seno. Treba bo torej poprijeti se raznih tvarin — nadomestjujočih navadno krmo. In v ta namen zmore izvršno služiti rožje. Mogoče je, da se ta način krmljenja letos dobro obnese ter se tudi pri nas udomači. Za pripravljanje rožja kot krmo se priporočajo v prvi vrsti stroji, ki jih gonijo umetna sila, ker taki stroji zamorejo ustrezati potrebam večjih okolišev. C. kr. poljedelsko ministrstvo namernava v svrhu upeljave uporabe rožja kot krma za Spodnje-Štajersko osem takih strojev z umetno gonilno silo dati na razpolago. Oddaja posebnih motorjev (potrebne so 4 konjske sile), ki bi gonili take stroje, vsled visokih stroškov ni mogoča. Priporoča se pa, da se stroji namestijo tam, kjer obstoje mlini ali kakšna druga industrijalna, podjetja, torej tam, kjer je gonilna sila že na razpolago. Rožje bi se mlelo le po zimi in na pomlad. Stroške za stroje, voznilo in namestitev istih prevezame c. kr. poljedelsko ministrstvo. Stroji ostanejo last ministrstva. Stroške za gonilno silo in popravila pa morajo poravnati zanimanci (občine, zadruge, društva itd.). Kdor želi imeti tak stroj za mletje rožja, naj vpošlje dotično ponudbo c. kr. vinoarejskemu inšpektorju Francu Matiašiču v Gradcu (namestništvo), ki podaje tudi tozadevna načančenja pojasnila.

* **Za S. K. S. Z.** so darovali vrli tamburaši pri Sv. Martinu pri Vurbergu, zbrani v gostilni g. Goloba, 6 K. Posebno moramo pohvaliti g. Stanko Novaka, ki je predlagal, da se izbereba dve smodki in da se nabrani znesek nakloni S. K. S. Z. v Mariboru. Živeli narodnjaki!

* **Marija Snežna na Veliki.** Bralno društvo „kmetovalec“ bo imelo v nedeljo, 27. septembra svoj običajni zbor za letošnje leto s sledenim vspredom: 1. Pozdrav in poročilo g. predsednika. 2. Poročilo blagajnika. 3. Sprememba društvenih pravil. 4. Slučajnosti. K obilnemu udeležbi vabi odbor.

Mariborski okraj.

Nemški izgredi v Mariboru.

Nemška kultura (omika) se je pokazala minoča soboto zvečer tudi v Mariboru v svoji grdi negoti. Večinoma mladi ljudje, nahtujšani od gotove vrste gospodov, divjali so kakor zbesneli po mestu. Policia ni storila svoje dolžnosti, sicer bi ne bilo prišlo do tako žalostnih dogodkov. Policia bi morala vedeti, da se je po Marijtoru agitiralo celo soboto za protestni shod in za demonstracijski obhod. Morala bi bila vedeti, da v očigled zadnjih dogodkov demonstracija lahko postane nevarna za zivljene in last marsikaterega Slovence. Cele pole ure pred izgredi je stala 200–300 „oseb“ broječa množica pred gostilno „Altdeutsche Weinstube.“ Ševeda tega „slavna“ policia ni videla. Ko so se slišali klisci „Vorwärts zum Narodni dom! (Naprej k Narodnemu domu!)“, se ni pokazal noben policij. Ko se je tuleča gruča zagnala proti Narodnemu domu, so Slovenci komaj zaprli hišna vrata, sicer bi se bila podivljana tolpa vsula v poslopje in ker je bilo v gostilni samo nekaj oseb, prišlo

bi bilo lahko do prelivanja krvi. S kamenji, katerega so prinesli s seboj, bili so v trenutku vse šipe v pritličju in tudi večina v prvem nadstropju razbiti. Ko je bilo „delo“ opravljeno, so se prikazali nekateri policaji. Toda tudi sedaj so še frčali posamezni kamni proti Narodnemu domu. Policia je lahko takoj spoznala, da ne more nič opraviti in bi bila njena dolžnost, poklicati vojaštvo na pomoč.

Ko je cela polpa odkorakala tuleč naprej, je policia ni zasleovala, ampak jo je pustila, da je šla naprej opravljati svoje nemško kulturno delo. Nemški kulturnosci so šli načo nad hišo dr. Rossine, kjer so ukradli napisno tablo odvetniške pisarne. Policij se tudi tukaj ni nobeden prikazal.

„Die Wacht am Rhein“ tuleča množica se je valila naprej proti pisarni odvetnika dr. Pipuša, kjer sta splezala dva na steno in skušala s sekiro odtrgati napisno tablo. Cele četrti ure sta se mučila, vendar se njima ni posrečilo table odtrgati. Sedaj se je vendar prikazal nek policij, na kar so odnehal.

Zvalili so se sedaj na Spodnje-Štajersko ljudsko posojilnico, kjer so njeno napisno tablo in pa tablo podružnice Zadružne zveze odtrgali in s sekiro sesekali. To so delali dobre pol ure, policija pa klub temu ni bilo nobenega. „Nad Škofa“, je sedaj bil klic in tuleč so korakali proti škofov palati, kjer so pobili šipe in na zraven stojecem župnišču ter stolnem kapitolu. Ko so že odkorakali, pritele je neki policij. Edino v Koroški cesti, kjer so hoteli napasti tiskarno sv. Cirila, je storila policia svojo dolžnost v toliko, da je porinila te divjake nazaj, samo nekaj kamnov je pritelelo v vrata. Skozi celo Gosposko ulico so se tuleč valile podvijane množice, ne da bi bila policia z mezinem ganila. Sli so nad dijaško semenišče, kjer so pobili nekaj šip, ker je prišla policia vmes. Kulturno delo nemškega mladega naraščaja je bilo s tem v glavnih delih opravljeno.

Po mestu so še potem napadli vsakega Slovence, ki so ga dobili. V Gosposko ulici so napadli tri Slovence, ki so se morali z revolverji braniti pred izgredniki, dokler ni prišla policia, ki pa je odvedla Slovence v čuvajnico. Zunaj čuvajnice jih je čakala celo topla Nemcov, policia pa jih ni razgnala, ampak je rekla Slovencem, ko so zahtevali varstva, naj počakajo, da se Nemci razidejo. Psovali so Slovence, in ko je eden Slovenec zahteval, da se konstatira identiteta (istovetnost) nekega Nemca, policia, tega ni storila.

Iz vsega je razvidno, da policia ni storila svoje dolžnosti, sicer bi bila lahko zabranila marsikatero zločinstvo. Prišla je večinoma še le takrat, ko je drugih opravila svoje roparsko delo.

m **Sv. Križ** pri Mariboru. Glede cesarske jubilejne slavnosti, ki jo priredi prihodnjo nedeljo tukajšne bralno društvo pri Sv. Urbanu nad Mariborom, pripomnimo še, da nastopi en del izbornega pevskega zabora „Katoliškega delavskega društva v Mariboru“ pod vodstvom č. g. Markošeka. Tudi vč. g. stolni kapelnik Trop je blagohotno zagotovil svoje sodelovanje. Naj torej nikdo ne zamudi pohititi v nedeljo dne 27. septembra k Sv. Urbanu nad Mariborom! Na mnogoštevilno veselo svidenje na tem prijaznem griču.

m **Sv. Marjeta** ob Pesnici. Dne 17. septembra ob 10. uri predpoldne pomikal se je proti župniški cerkvi Sv. Marjeti mrtvaški sprevod ob obilni udeležbi ljudstva, ki je na zadnjem potu spremiljalo telesne ostanke posestnike in gostilničarke Apolonije Bombek, ki je v torek, dne 15. septembra v visoki starosti 66 let začasnika svoje trdne oči v poslednje spanje. Bila je rajna daleč na okoli dobro znana oseba, posebno popotnikom in voznikom, saj je v svoji gostilni ob okrajini cesti Maribor-Sv. Lenart nad pol stoletja napajala žeje in sprejemala popotnike. Sedaj pa je popotnik, ki zopet pride tam mimo, ne bode več našel, da bi ti postregla s kupec vina, kajti ona že počiva tam gori na božji njivi, kjer jih že veliko počiva v mirnem spanju. Bodaj ji lahka zemljica!

m **Sv. Trojica** v Slov. gor. Jubilejna slavnost zlate maše sv. Očeta Pija X. se je pri nas slovensko vršila. V soboto zvečer se je med zvonjenjem/priredila procesija iz cerkve do bogato okrašene in veličastno razsvetljene Perkove kaple. Cerkev in samostan sta bila v prošlavo sv. Očeta okrašena z zastavami. Procesije se je udeležilo nad štiri tisoč vernega ljudstva, domačinov kakor tudi romarjev z gorečimi svečami. Slavnost pa je tako povzdignilo mogočno streljanje s topiči v soboto zvečer, takor tudi v nedeljo med slovensko mašo, kar je preskrbel vrli katoličan, dobro znani podobar gospod Lavoslav Perko. Vsa čast našemu vernemu slovenskemu ljudstvu, ki je s tem jasno pokazalo, kako ljubi sv. Očeta. Iz tisočih sreč so se dvigale molitve in prošnje proti nebu: Bog živi in ohrani sv. Očeta še mnogo let.

m **Benedikt.** V nedeljo dne 13. septembra se je podal 19letni želarski sin Alojz Žižek s psičkom na lov. Kakor se govori, se je v lesu spodrsnil ter tako nesrečno padel, da se je puška sprožila in se je ustrelil ravno v sreč. Pes sam je pribeljal domov in nekako opozoril domače na strašen dogodek.

m **Ribnica** na Pohorju. Med našimi letošnjimi letovičarji je bil nek mlad gospodek, ki je kazal po-

sebno živahnost. Povsod je bil; zdaj pri Nemcih ali nemškutarjih, zdaj pri Slovencih, liberalnih ali „klerikačnih“, povsod je značilovatiti tako, da so ga res nekateri občudovali. Koval je tudi načrt ustavnoviti „Sokola“ in je v ta namen sklical dvakrat ustanovni odbor in izvolil može, ki o tem niti vedeli niso, le da bi ž njih imeli kolikor največ mogoče jih na limitance dobili. Pri nas „Sokol“ in „Sokolice“, ki se tako potreblje požarne brambe nimamo! No, odšel je zdaj, in ž njim tudi njegov ideal „Svobodna misel“. Cudno se nam le zdi, da so se za to tudi drugače resno misleči može zanimali. Dotični je morda odšel svojega strica, krčmarja in mesarja preobračet. Najima boljši uspeh, kakor ga je imel pri nas. Ko bodo naši „Sokoli“ temeljni kamen k svojemu „Domu“, katerega načrt je en sam napravil, polagali, bom vam že poročal, če bom takrat še živ.

M Laporški mladenci so se polnoštevilno udeležili mladenskega shoda v Poljčanah. Videli smo tudi več starišev navzočih. Dobro bi bilo, da bi se očetje in mater takih shodov udeleževali, da spoznamo našega gibanja plemenit namen, mladencu sinove vzgojiti v vrle može, ki bodo v vsakem oziru sposobni za svoj bodoči poklic. Mladenci, naj navdušenje, ki ste ga imeli na shodu, ne zgine, ampak se kaže tudi v dejanjih. Okljunite se vsi naše Mladenske zveze. Ko bo zunanjje delo minilo, začnemo zopet s poučnimi shodi in pevskimi vajami.

M Laporje. Rani grob. Preteklo soboto smo v grob položili telesne ostanke načepnega mladencu gimnazijca tretješolca Alojzija Mlakar iz Hošnice. Ko so njegovi tovariši dijaki zapuščali domači hišo, da nadaljujejo svoje nauke, je moral on v Gradec v bolnišnico. Vnetje slepega črevesa, ki je že lani v nevarnosti spravilo mlado življenje, se je zopet ponovilo s toliko močjo, da ni bilo več rešitve, in v sredo popoldne je previden s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspal. Vsakemu se govorilo milo stori o smerti vrlega načepnega mladencu, a kdo more popisati žalost dobrih starišev, če vidijo pasti v prezgodnji grob svoje upanje, svoj ponos. Da bi v domači zemlji med svojimi počivalo sinovo truplo, so ga dali prepeljati v rojstno faro. Veličasten je bil sprevod od kolodvora, mnogo ljudstva iz domače in sosednih župnij mi je skazalo zadnjo čast, saj se je moral vsakemu prikupiti raji Alojzij s svojim tihim, mirmim, vedno vzglednim obnašanjem. Pevci so mu na kolodvoru in pri grobu zapeč zadnji pozdrav. Skoro neverjetno se nam zdi, da si nas tako hitro zapustil. Pred dobrim tednom, še vesel, črez teeden dni pa že v mrtvaški rakvi. Dasi si v najnežnejši mladosti kot se komaj še razvijajoč cvet ovenel, vendar nas tolaži zavest, da: „Pokoj sladak te čaka v jami, — Neskončna sreča nad zvezdami“, kar bi na zemlji zaston, iskal. Vrli rodbini Mlakarjevi naše iskreno sožalje!

M Laporje. Še enkrat upozarjam na jubilejno veselico izobraževalnega društva v nedeljo dne 27. t. m. Začetek točno ob 1/4 uri popoldne. Vspored je sleden: 1. Slavnostni govor, govor g. dr. F. L. 2. Brezmadežni, deklamacija, b) Ave Marija, poje mešan zbor. 3. A Zlatomušku Piju X., deklamacija, b) Jubilejna himna Piju X., mešan zbor. 4. a) Francu Jožefu I., deklamacija, b) Cesarska pesem. 5. Oj planine, mešan zbor. 6. Gledališka igra: Dom in tujina. Prizor iz življenja (s petjem, 7. Ne tožim! Mešan zbor. 8. Gledališka igra: Ne vdajmo se! Kratkočasnica v enem dejanju. Prosta zabava. Vstopnina: 30 vin, za stojšče, sedeži 1. vrste 1 K in II vrste 60 vin. Vse domačine in sosedje vabi k obilni udeležbi.

Ptujski okraj.

P Ptuji. Ni nam tukaj govoriti o sklepih in delu Ciril-Metodove družbe, ki je ostale tudi po zborovanju v Ptiju v liberalnih rokah, ampak pribiti moramo še enkrat nečuvane škandale, ki so se godili ob tej slovesnosti. Splošna sodeba je, da so ptujski Nemci in nemškutarji, pomnoženi po drugi spodnještajerski, fakinaži, včeli proti Slovencem naravnost zverinsko. Naj omenimo zopet samo glavne točke! 1. Slovenci so prišli mnogi že zvečer na Ptuj, brez godbe, mirno in brez vsakega hrupa; pod Ornigovo hišo zbrana ptujska fakinaža jih je sprejela s huronskim vpitjem, jih začela nazaj svatiti in pretepati. Policija je Slovence zavrnila nazaj proti železnici; Ornig je mirno gledal skozi okno svoje hiše. 2. Po noči so nemški divjaki napadli Narodni dom, in ozmerjali vsakega Slovence. 3. Posebno pa moramo pribiti: Ptajska mestna policija (pomnožena po znani celovški, mariborski in celjski policiji) je mirno gledala, ko so nemški divjaki Slovence preteplali, suvali, polivali s črnilom, obmetavali z kamenjem in pretili s smrto; aretrala je le Slovenec, Nemcu se nobenemu ni zgodilo nič. 4. Ljudje prihajajoči in odhajajoči iz Narodnega doma so bili v istini v smrtni nevarnosti. Kmečko ljudstvo iz okolice je silno razburjeno, ko je gledalo, kako živinski so ravnali Nemci z Slovenci; märsikdo je reklo: sedaj vidimo, da je Stajerc lažnjivec; on našega ljudstva ne ljubi, ampak ga hoče ubiti. Ker so nekateri ptujski nemški in nemškutarji komiji najhujše divjaki, bomo imenoma navedli vse one trgovce, ki so ali sami, ali po svojih komijih Slovence preteplavali, jim kričali: „Den Windischen den Strick“, to je: Slovence treba pobesiti, da bo naše ljudstvo vedelo, kdo so ptujski Nemci.

P Karol Linhart, bivši socialist, sedaj pravi komandant v Ptiju, je zadnjo številko Štajerca po-

slal z nemškimi naslovi na razne občinske urade. Ta list nesramno napada skupščinarje sv. Cirila in Metoda v Ptiju, ob enem pa vleče kmete ptujske okolice na svojo stran. Tako? Torej kmetje bi bili še vedno dobrji, da bi kupovali pri nemškutarjih trgovcev in obrtnikih? Prosimo ptujske rodoljube, da napravijo seznam vseh slovenskih trgovcev v Ptiju in ga objavijo v Slovenskem Gospodarju. Samo pri teh bom kupoval!

P Žgorčenje nad Štajercem. Ker se je slovensko ljudstvo zganilo in začelo izvajati posledice iz ptujskih tepežev, so se ptujski kramarji ustrašili v duo svoje duše. No, Linhart, pa to se voščil odgovor od ljudstva, da boš gledal in pomnil vse svoje žive dni. Štajerc namreč laže da so vsega krije Slovenci, da so se prišli samo pretepati, da so Slovenci izdajalci, ki hočejo raztrgati zeleno Štajersko in uničiti avstrijsko cesarstvo. Ko je ljudstvo bralo te hudočne laži, se je zgrožilo nad toliko propastjo. Ljudje, ki so bili doslej njegovi pristaši, so ga z gnusom vrgli proč! Slovensko ljudstvo naj zve, kako podel je Štajerc! Samo en primer! Ravno tisto osodepolno nedeljo, dne 13. septembra so Nemci imeli popoldne zborovanje, v katerem je poslanec Malik navduševal zbrane Avstrije za pruskega cesarja. Ko je zaklical: „Heil den Hohenzollern“, so zatulili vsi navzoči: Hej! Ravno tisti ljudje se drznejo Slovence imenovati izdajalce. Dolgo je že Štajerc lagal, in mnogi so se dali preslepit, a sedaj se je prepričalo na stotine Slovencev, da je Štajerca res samo laž in obrekovanje!

P Kaj pa rečejo ptujske šolske oblasti, da so šolarji pod 14 leti, najbolj fantje takozvane Ornigove muzike bi i araužirani za fakinažo, ki je s piskanjem in tuljenjem spremilja Slovence po mestu? Ali je to postavno, da se nezrele otroke vrine v politične demonstracije?

P Slovenski trgovci na Ptiju. Na mnogostransko željo navajamo imena ptujskih slovenskih trgovcev: g. Senčar, trgovina s špecerijskim blagom, g. Peteršič, trgovina papirja, knjig, galanterijskega blaga, Rudolf Havelka, sukno in dr. Slovenski kramarji so: Narodni dom, gg. Mahorič, Slavinec, Muršec (pri Zamorcu). starej in Potočnik kot peka, sicer nista ravno naša, a ju lahko priporočamo, ker se nista udeležila demonstracij.

P Ptuj. Nezaslišano je, da naša poslanca dr. Ploj in dr. Jurtela niti besedice nista spregovorila v deželnem zboru v prilog volilcem, ki so bili tukaj od Nemcev tepeni. Proč s takimi poslanci!

P Slovensko ljudstvo v ptujski okolici je nezmerno ogroženo, ko je videlo, kaj so Nemci in nemškutarji delali z mrimi Slovenci. Na mnogih se stankih so se slovenski kmetje zakleli, da jih nobena sila ne spravi več čez prag kake nemške trgovine.

P Slovenska kmečka zveza priredi v nedeljo shode v ptujskem okraju zaradi ptujskih in drugih nemških izgredov. Po okraju se razposiljajo vabila na te shode.

P Sv. Urban pri Ptiju. Pri nas se je vinska trta jako dobro obnesla. Tudi sadja je obilo, samo da ga moramo po tako sramotno nizki ceni prodajati. — Tukaj se zopet snuje neka liberalna posožilnica, v katere vodstvu so pristni Štajerjanci, katerih prijateljske dobre ste predzadnjem nedeljo doživelji v Ptiju. Torej slovensko ljudstvo pozor!

P Na Vurbergu se je veselica gospodarskega izobraževalnega društva dobro obnesla. Tamburaši so želi veliko pohvalo. Pri igrah ni bilo smehe ne konca ne kraja. Posebno pa sta ugajala govora fantov Rašla in Felicijana. Tudi lepe pesmi kot: „Triglav“ in „Nazaj v planinski raj“ smo slišali prvič na Vurbergu. Društvo je dobilo lepe denarje za nakup knjig.

P Zetale. V nedeljo dne 27. septembra se vrši v Žetalah shod Kmečke zveze ob 1/2 uri popoldne v mežnarji. Govori gospod državnemu poslanec dr. Korošec. Vse somišljene uljudno vabimo.

P Polenšak. V nedeljo dne 27. septembra se vrši na Polenšaku mladenski shod po slednjem rednu: Ob 1/10. bo sv. maša s slovenskim cerkv enim govorom za mladenci. Zborovanje se začne ob 12. Govori več govornikov-mladencov. Ob 1/3. uri so potežitanci z blagoslovom. Mladenci, pridev v obilnem številu.

P Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Zastonj po vprašujejo ljudje v različnih gostilnah in trgovinah naše župnije po vžigalnicah „V korist obmejnem Slovencem“. Ako bi jih ne prodajal edini g. Mihael Klemenčič, trgovec v Podgorcih, morali bi biti brez njih, zato pa tukaj njegovo, v resnici narodno trgovino, najtopleje priporočamo in občenem sklenemo, da ne bodo vžigali nikjer drugje kupovali in nobenih drugih kakor „V korist obmejnem Slovencem“; sicer storimo s tem dobro katoliško-narodno delo, in da bodo majhen dobiček družbi, ki v resnici skrbi za uboge obmejne Slovence. Torej sezimo vse po njih, naj ne bo hiše, v kateri bi se ne rabile vžigalice „V korist obmejnem Slovencem“.

P Ormož. Poslanec Kočevar je moral odložiti mandat v poštnečinem odseku zaradi nesposobnosti. Živeli liberalni poslanci!

P Sv. Križ tük Slatine. V nekaj dne 27. septembra rani maši, bo v čitalnici govoril g. Ant. Ogrizek, jurist, o važnih kmečkih vprašanjih. Pridite v obilnem številu!

P Sv. Rok ob Sotii. Rogatečka podružnica e. kr. kmetijske družbe je priredila dne 20. t. m. pri nas shod, ki je kot prvi gospodarsko-poučni shod pri Sv. Roku sijajno uspel. Govorili so g. Andrej Drofenik (Rogatec) o naprednem kmetijstvu, g. Ivan Juranič (Sv. Andraž) o izjubih in učiteljih s slednjim praktičnim razkazovanjem pri čebelnjaku. Jer. Artič v Hromecu (Hrvaško), ter g. okrajni živinodržavnik Hugo Hinterlechner (Rogatec) o živinskih boleznih in zdravilih proti njim s praktičnimi poizkusi na živilih živalih. Shod se je vršil v posojilniški dvorani in je trajal čez tri ure. Poslušalci prišli so tudi iz Žetale, Rogatca, Sv. Florijana in sosedne Hrvaške. Govori so bili vseskozi izborni in zelo podljubni, lahko razumljivi, tako da je upati, da bodo obrodili najboljši sad. Hvala gre vsem imenovanim gospodom za njih trud!

P Sv. Lovrenc na Drav. polju. Na godovni dan presvitlega cesarja, dne 4. oktobra 1908 ob 3. uri popoldne, priredijo razna naša društva in korporacije sodelovanjem šolskih v posojilnih zborovanjih. Med posameznimi točkami vspreda svira godba. K obilni udeležbi vabi slavnostni

Ljutomerski okraj.

P Ljutomer. Narodni igrokaz „Zaklad“, ki ga je uprizorilo Braino društvo za ljutomersko okljiko, je krasno uspel. Bilo je precej drzno, da smo se spravili na tako igro. Pa večer 13. septembra je res srečno izpadel. Neumni, pa dobroščeni, tukataj zelo korajni Lipe je dobro pogodil svojo ulogo. Občno je ugajal in vzbujal veliko smeha Luká Burnik. To vam je bil kavelj, četudi nihče ni vpletel zanj! Skupuh Pehač se je pehal in trudil s svojimi cekinčki, da smo se mu res iz srca smejali. Tudi drugi so dobro igrali. Hvala vsem! Hvala pa še pred vsemi mladenču Žebotu, ki nas je rezal, lepimi besedami navduševal za pravo izobrazbo. Na skorajšnje svjedenje pri „Zakladi!“

P Gornja Radgona. Že dalje časa opazujemo čudno početje enega naših gornjeradgopskih trgovcev, kateri je das: ravno živi od naših vrlih kmetov, odpovedal Slov. Gospodarja ter si naročil Kmetski zvezni nasproten časnik. Ta stvar je vredna, da si jo ljudje zapomnijo.

Slovenjgraški okraj.

P Ribnica na Pohorju. V proslavo Njih veličanstva presvitlega cesarja zbral se je dne 16. avgusta t. l. lepo število veterancev pod vodstvom poveljnika Ivana Zabovnika. Pri tej slavnosti je svirala slavna veteranska godba iz Maribora. Gospod župnik Fišer nam je razlagal zasluge našega milega vladarja, na kar je daroval sv. mašo. Med sv. mašo je svirala veteranska godba iz Maribora. Popoldne je bila prosta zabava v gostilni gospoda Radih. Slišali smo še več govorov, ki so vsi proslavljeni v ravnline in zasluge našega premilega vladarja.

P Vuženica, sicer slovenski kraj, pa ima vendar samo nemške napise, n. pr. na kolodvoru, poštnem uradu in trgovinah. Ali bi se ne spodbili tudi slovenski? Torej na dan ž njimi!

P Vuženica. Veliko veselje vladala med našimi vuženškimi nemškutarji, ki z nemškatarskim ponosom obdravajo delo nemčurjev v Ptiju. Srce jim poskušuje radosti, da se je tako dobro obnesel ta junashki napad. Sicer pa ni zastonj pregovor: Kadar se posojuje, tako se povračuje! Mi Slovenci ne bodo pozabili tega roparskega čina nemškutarjev; prišel bo čas, ko se bodo Nemci, kesali nečloveških činov v Ptiju.

P Vuženica. Nesreča. V četrtek dne 10. t. m. je na vuženškem kolodvoru pri razkladanju vagona padlo 200 kg težko železo Ivanu Pollneru na noge, ter mu odtrgal palec desne noge s črevljem vred.

P Sv. Križ pri Belih vodah. Pobožnim častilcem sv. Križa se naznana, da se bo v spomin trojnega jubileja obhajala letos v romarski cerkvi Sv. Križa pri Belih vodah posebna slovesnost, in sicer tridnevna dne 2., 3. in 4. oktobra s slovesno sv. mašo zjutraj ob 7. uri in za slučaj mnogobrojne udeležbe s cerkv enim govorom. Začni dan, to je na rožnivensko nedeljo, se bo sklenila slovesnost pri poznam sv. pravilu s procesijo z Najsvetejšim, blagoslovitijo nove jubilejne kapelice in s slovenskim venčanjem jubilejnega kipa Matere božje. Prvo sv. opravilo bo na rožnivensko nedeljo ob 7. uri drugo pa ob 10. uri. Dne 28. septembra se bo obhajalo v cerkvi Sv. Križa javno češčenje presv. Rešnjega Telesa.

P Družmirje pri Šoštanju. Odškovani so bili od deželnega odbora Jožef in Blaž Rotnik iz Družmirja, in Janez Javornik iz Skal, ker so rešili dne 20. junija t. l. Heleno Koren v Lukavici iz goreče hiše.

Konjiški okraj.

k Mesto pisarniškega pomočnika se odda s 5. oktobrom 1908 pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Konjicah. Pogoji: znanje obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi. Plača mesečnih 70 K. Opremljene prošnje naj se vložijo do 4. oktobra 1908.

k Žiče. Gorje žičkemu župniku! Tako je govoril njegov nasprotnik, in gledal je okrog po Žičah in našel, da nekaj ni v redu glede nastavljanja novega nadučitelja. Zagrožil je župniku: „Le poglej si prihodnje št. časnikov! Gorje! — Oh, gorje! — Grozne so izpolnjene v št. 102. celjske Domovine, župnijski stolec pa vendar ni zaškripljal, župnik se sedi na njem, seveda obrekovan, kajti nič ni res, kar stoji o njem v članku. Dolži se ga, da je on krv narodne zaspajnosti v Žičah, ker je poveza tukajšnjim dijakom roke, in jim vzel ugled. — Resnici na ljubo budi povedano, da ni župnik vzel gotovim mladim gospodom ugleda, ampak sami so si ga vzeli v teku zadnjih dveh let. Naj pogledajo v svoje dnevne, ako jim je spomin odpovedal, kako so ob klekljalki mizi, na primiciji v Draživesi družicam razlagali, ne vemo, četudi neovrgljivo dokazali, da se je človek razvil iz opice. Ta novi nauk tukajšnjemu vernemu ljudstvu nikakor ni hotel ugašati, ampak obsojilo je njega razširjace. Tudi narodno delo mladih gospodov nini hotelo ljudstvu dopasti, ker obstoji večinoma v tem, da venomer dvorijo domi, ki hodi roko v roki z voditeljem Dravinjskih posilnemcev in sprejema njegove ob ske. — Kadar so prirejali veselice, bil je glavni namen prosta zabava s plesom, in dobiček je imel večjidel dotični oštir, ki je bil naroden tako dolgo, dokler so se prirejale pri njem veselice. O ponočnih zanimivosti nekaternikov rajiščne govorimo. — To in še drugo je vzel mladim gospodom ugled pri ljudstvu — in ne mož, ki sedi na župnijskem stolcu“.

Celjski okraj.

c Slovenci napadeni v Celju. Kakor vse kaže, ne pozna nemška in nemčurska fakinaža zadnji čas druge naloge nego napadači Slovence. Vsako še tako nedolžno veselico, ki jo priredijo Slovenci v kakem spodnještajerskemu mestu, smatra za izvajanje Nemcev. Tako je bilo mnoho nedeljo tudi v Celju. Sokoli so nameravali imeti veselico. To pa seveda nemškim kulturnoscem ni bilo po volji. Več sto Nemcov se je pripeljalo iz Grada, Maribora in Ptuja, da pomagajo svojim vrečnim bratcem v Celju pri napadu na Slovence. Cei popoldan je pričakovala tolpa pred kolodvorom in s palicami preteplala tuje. Zvezcer ob 8. uri so se začele demonstracije po mestu. Vojaštvo in žandarnačira je zasedla prostor pred „Narodnim domom“. Demonstrantje pa so razsajali po mestu in razbijali okna in izvesne tabele slovenih hiš in trgovin. Hudo poškodovane hiše so: „Narodni dom“, hotel „Bel vol“, slovenska gimnazija, šolske sestre, okoliška šola, slovensko delavsko društvo in mnoge zasebne slovenske hiše. Med razgrajalec je bilo tudi mnogo srednješolcev. Tolpa je napadla tudi mirne Slovence, ki nit vedeli niso čemu. Tako je bilo napadenih več okdijčanskih kmetov, ki so prišli v mesto po svojih opravkih. Nekega slovenskega visokoščeta je tolpa smrtno preteplala. Upamo, da bodo ti dogodki odprti mnogokaterim, dosedaj še nezavednim Slovencem oči, da bodo vedeli, kaki prijatelji Slovencev so s srednještajerski Nemci in posebno še nemškučarji. Pozivljamo Slovence, da uvažujejo dosledno naše geslo: Svoji k svojim!

c Izjava. Ker se širijo po Savinjski dolini vznemirjevalne vesti, da je „Ljubljanska hranilnica in posojilnica v Celju“ posodila pobegljemu Virantu iz Žalcia znatno svoto, in da je v nevarnosti isto zgubiti. izjavila imenovan denarni zavod, da Virantu ni niti vinjarja posodil.

c Slivnica pri Celju. Za Sv. Stefan, Slivnico in Žusem se je ustavnova kmetijska podružnica. Načelnikom je izvoljen vč. g. Andrej Zdolšek, župnik pri Sv. Stefanu. — Letina letos ni slaka. Razun se na in fižola ga ni pridelka, ki bi ne obrodil povoljno. Sadja je v izobliku; tudi trgatve, ki se ravno najbolj vrši sedaj, obeta precej žlahtne kapljice.

c Slivnica pri Celju. Dne 20. t. m. je imela dekljška zveza bralnega društva v društvenih prostorih malo slavnost papeževega južileja. Dve sta deklamirali, dve pa imeli slavnosti primerne govore.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. Zadržo nedeljo smo z velikim veseljem sprejeli knjige družbe sv. Mohorja. Krasno smo napredovali od lani, nič manj kot za 87 udov, zakaj lani je bilo tukaj 59 Mohorjanov, letos pa jie je 140, kar je častno število za župnijo, ki šteje 1100 duš. Govor gospoda župnika pred razdelitvijo knjig nas je podučil, kako moramo brati, da bomo imeli veliko koristi. Knjige moramo lepo shranjevali v domači knjižnici, da jih še bodo lahko prebirali naši potomci. Za bodoče leto, ko dobimo zopet kaj lepih knjig, pa moramo že sedaj, ko še imamo denar, vplačati udinno. V zimi je to hudo. Za obmejne Slovence smo pri poštnini darovali pet krov. Posnemanja vredno!

c Sv. Peter na Medvedovem selu. Katoliško slovensko izobraževalno društvo pri Sv. Petru na

Medvedovem selu priredi v nedeljo dne 28. sept. ob 3. uri popoldne v župnišču papeževu slavnost. Na vsporednu je več deklamacij in govorčkov, ki jih prednaša petrška mladina. Slavnostno besedo govorita gospoda državni poslanec dr. Korošec in nadžupnik Korošec. Vmes poje domači pevski zbor. Po slavnosti se vrši šaljivi srečolov s 100 krasnimi dobitki. Kartica stane 10 vin. Domačini in sosedje, na svidenje v načinljivem številu! Slavnost bo prelepa, zabava izborna.

c Sv. Ema. Mladeniška zveza pri Sv. Emi se je ustavnova dne 13. septembra z velikim navdušenjem in v najlepšem redu. Zahvaliti se moramo v prvi vrsti domačemu rojaku juristu gosp. Ogrizeku, ki se je veliko trudil za Mladeniško zvezo. V novo izvoljeni odbor Mladeniške zveze so bili izvoljeni sledeči požrtvovani fantje: Ogrizek Franc, predsednik; Antoline Franc, podpredsednik; Matevž Strašek, tajnik in knjižničar; Anderlič J., blagajnik; Stiplovšek Jožef, Ocvirk Martin, Vehovar Franc, Verk Valentin. Upamo, da bode novo izvoljeni odbor Mladeniške zveze pri Sv. Emi prav marljivo deloval.

c Trbovlje. Novoustanovljena Kmečko-delavska hranilnica in posojilnica začne uradovati v nedeljo dne 4. oktobra. Uradni dan bo vsako nedeljo od prvega do drugega sv. opraviša. Kmetje in delavci, spomnite se večkrat svoje posojilnice!

c Društveni dom v Trbovljah. Dobili smo poziv, katerega v naslednjem priobčimo. Prosimo svoje somišljenike, da ga ne samo preberejo, temveč se mu tudi odzovejo z izdatno podporo. Podjetje, ki se namerava izvršiti, je velikega narodnega in socialnega pomena za Trbovlje. Poziv se glasi tako: P. n. somišljenikom, slov. društvom in denarnim zavodom. V Trbovljah se je v zadnjem času začelo živahnio socialno delo: Ustanovilo se je kmetijsko bralno društvo s telovadnim odsekom, strokovno društvo rudarjev, strokovno društvo paznikov in kmečko-delavska hranilnica in posojilnica (Rajfajzovka). Vsa ta v okrilju krščansko-socialne organizacije stoeča društva se lepo razvijajo in raste število članov od dne do dne. Ker so pa vse gostilne, katere imajo večje lokale na razpolago, v rokah nasprotnikov, kateri ne trpijo naših društev pod svojo streho — pred kratkim se je naš telovadni odsek postavil na cesto in sedaj ne more telovaditi — in ker so dosedanji naši prostori dosti pretesni, fin slednjek, ker ne moremo vsled pomanjkanja prostorov prirejati nobenih shodov, predavanj in prireditv v večjem obsegu, zato smo sklenili postaviti za vse te organizacije lasten društven dom. Ne nameravamo staviti velikanske palače, temveč priprosto dvorano za zborovanja in nekaj sob kot lokale za društva. In vendar pa tudi za to skromno stavbo nimamo dovolj lastnih sredstev, in radi tega se obračamo do vseh somišljenikov, kakor tudi društev in denarnih zavodov na Slovenskem s prošnjo, da nam naklonijo kako podporo. Podpora se lahko pošlje /kot darilo ali pa kot hranilna vloga kmečko-delavski hranilnici in posojilnici v Trbovljah. Vsaka taka hranilna vloga se bude obrestovala kakor druge hranilne vloge, pač pa bude neodpovedljiva za dobro pet let. Po preteklu petih let se bude na željo vlagateljev izplačala. Z najemninami društev, s čistim dobičkom vsakoletnih večjih prireditv se bude dovolj sredstev za obrestovanje in delno odplačilo glavnice. Vse pošiljatve naj se naslovijo na kmečko-delavsko hranilnico in posojilnico v Trbovljah. Vsa darila se bodo objavila v Slovenskem Gospodarju in Slovencu. Somišljeniki! Denarni zavodi! Podpirajte nas pri našem prizadevanju zgraditi v Trbovljah v največjem rudarskem središču na Slovenskem, društven dom. Z vašim činom boste pomogli, da se bode krščansko-socialna organizacija v Trbovljah razširila in ojačala. Pridite nam na pomoč! — Odbor za zgradbo društvenega doma: Dr. Ivan Benkovič, državni poslanec. Za kmetijsko bralno društvo: kmet Ignacij Strovs, predsednikov namestnik. Za strokovno društvo rudarjev: rudar Ivan Brunek, predsednik. Za strokovno društvo paznikov: paznik Ivan Zupan, predsednik. Za kmečko-delavsko hranilnico in posojilnico: kaplan Josip Lončarič, predsednik; kmet Mihael Grešak, nadpaznik Ivan Božič, odbornika.

c Smarje pri Jelšah. Vrlo narodni šmarski župan Ferlinc ima razun drugih vršin še posebno to, da ljudi zlasti nas kmete. Koliko časa in koliko svojih duševnih moči je žrtvoval ta človek v zadnji dobi, da bi nas poučil, kakšne pravice da vživamo mi, ki plačujemo davke! Prilike ima dovolj, da pokaže svoje nazore o pravici, nam pa pot, po kateri nam je hoditi, da pridemo gotovo do nje. Najlepša prilika, da pokaže svojo ljubezen do nas kmetov, ponudila se mu je bila pa v slučaju šolskega boja in pa pri ustanovitvi kmetijske družnice, in kdor bi še, dvomil, da gospod župan ni naš prijatelj, ta naj počaka tako dolgo, da se sam osebno prepriča! Kdor ima pravice, ima tudi tem pravican odgovarjajoče dolžnosti. Da pokaže svojo vzgojevalno zmožnost, se je gospod župan tudi v tem oziru poskusil ter izdal okrožnico, v kateri nas spominja na našo moralno dolžnost. „Li veste, kje se pričenja ta? Pri mošnjičku! Pač ni dvomiti, da je naš prijatelj že on in prepričani smo, da mu bode ptujski Štajerc svoj čas radevije prepustil — če drugje ne, pa vsaj na zadnji

strani, za kar bodo že odborniki podružnice poskrbeli — prostor za sliko, pod katero bode z zlatimi črkami zapisano: „Blagor tebi, ki si nas kmete ljubil!“ Tudi narodnjaku vreden spominek!

c Smarje pri Jelšah. Zadnji pobalinski napadi nemškutarjev na mirne Slovence v Ptiju in drugih mestih so dali povod tudi Šmarskemu županu, da bo pri prihodnji občinski seji predlagal „ostro rezolucijo“ zoper napade na Slovence. Sklenilo se bo ob tej priliki baje tudi, da se ima odsej vsak Šmarčan strogo držati načela: Svoji k svojim! Izvzeta bodeta bodeta samo mladi paša in pa župan. Posnemanja vredno!

c Podhom-Bočna. Tukaj je umrla 14. t. m. gdč. Frančiška Fedran po mučni petmesečni bolezni v starosti 22 let. Kruta pljučna jetika ji je pretregala mlađo življenje. Bila je marljiva deklica; njen pogreb je pričal, kako je bila splošno prijubljena. Lahka ji zemljica!

c Gornjigrad. Vse narodno in gospodarsko delo gornjegradskega liberalcev v zadnjem času obstoji v tem, da se pričkajo, ali sem jaz prodal cent sena po 1 K ali po 90 v. Strašno! Liberalna pamet, kako veliko se zahteva od tebe! Da si bo pa lažljivi dopisnik Domovine lahko kupil za svojo prazno in temno glavo eno veliko električno lampo (elektrika je namreč v Gornjemgradu tako moderna), obljudim temu možičljnu 200 K in mu jih takoj izplačam, ako mi dokaže, s katerim kupcem in kendar sva na tistem meščarila pod enim klobukom, in kateremu kupcu sem jaz prodal seno po 90 v, oziroma po 1 K. Vidiš, možičlj, kako lahko zaslubiš 200 K, samo dokaži; saj potrebuješ jih silno. Dokler pa tega ne dokažeš, ostaneš nesramni lažljivec in strahopetni obrekovalec, ki se ne upa podpisati. — Anton Berk.

c Šmarje pri Jelšah. V nedeljo, dne 27. septembra ima tukajšnjo „Katoliško izobraževalno društvo“ v prostorih gospoda Habjana shod s predavanjem, deklamovanjem in petjem. K obilni udeležbi vabi odbor.

c Nova cerkev. V nedeljo, dne 27. septembra priredi tukajšnje bralno društvo igro: „Lurška pastirica“ z godbo točno po večernicah v prostorih stare šole. K obilni udeležbi vabi odbor.

Brežiški okraj.

b Bizeljsko. Dne 9. t. m. so streljali otroci na paši s takozanimi kapslji. Pri tem je zadelna treska iz kapsljina Ano Smrekej v levo oko tako nesrečno, da je morala biti takoj prepeljana v Gradec k operaciji, ker ste po izreku zdravnika obe oči v nevarnosti, da bi oslepeli. Druga dva otroka sta utrpeča manjše poškodbe. Starši, ne puščajte otrokom streljati iz kapsljnov! Kdaj bodo oblasti prepovedale prodajo kapsljnov otrokom?

Iz drugih slovanskih dežel.

† St. Jakob v Rožu na Koroškem. V nedeljo dne 27. septembra bo slovensko blagoslovjanje tukajšnje Narodne šole. Slavnost se začne ob 10. uri s slovensko sv. mašo, katero bo služil mfl. g. Gr. Einspieler, prosti tinjški. Potem bo blagoslovil novo poslopje Narodne šole. Na vsporednu je tudi govor državnega in deželnega poslanca Fr. Gračenauer, in petje raznih pevskih društev. Vabim uljudno vse rodoljube na slavnost, ki naj bo oznanjevalka lepe bodočnosti za koroške Slovence. Pridite vsi, ki se hočete veseliti in radovati z nami lepega napredka. — Matej Ražun, župnik.

Drobfinice.

d Tihotapstvo ob srbski meji. Po noči od sobote na nedeljo so skušali tihotape spraviti čez Donavo pod Belgradom mnogo svile, ševo-usrinja in drugih dragocenih predmetov, nabasanih v vrečah. Čolni so bili že ob srbski obali in pričelo je razkladanje, kar se prikažejo srbski finančni stražniki in pričeno streljati. Čolni so ušli, en tihotape je bil od krogla smrtno zadet, blago pa je ostalo na srbski zemlji. Pa tudi Srbi so zadnji čas pridno utihotapljali na Hrvaško in Ogrsko, in sicer ceče črede prašičev in govedi. Po noči so prevažali živino čez Savo in Donavo ter spravljali na bližnje živinske semnje. Svoj čas, ko Srbija še ni imela tobačnega monopola, je evočelo tihotapstvo s tobakom. Pritem je obogatela marsikatera današnjih bogatih trgovskih rodbin v Belogradu.

d Nevarna muha. Mnenja o ulogi, ki jo igra navadna muha kot prenešalka nalezljivih bolezni, so kaj različna. Sele pred krajšim je trdil nek medicinski pisatelj, da velik del slučajev tuberkuloze povzroči muha, dočim je neki drugi strokovnjak zagovarjal ravno nasprotno mnenje. Ali, da zamore hišna muha res prenesti tuberkulozni bacil, to se je na zadnji razstavi tuberkuloze v New Yorku jasno dokazalo. Seveda naleže človek jetiko tudi lahko na razne druge načine. Da pa napravljata muha dosti zla, o tem ni dvoma. Velika umrljivost otrok in močno širjenje tifoznih bolezni gre na njen rovaš. Mleko ji je najljubša jed in s tem se ravno pri siromašnih ljudeh rade širijo nalezljive bolezni. Da raznaša muha kolerico, to je dokazal Chantemesse. Sreča je, da izgubi bacil koljtre, kakor je dokazal ta učenjak, v muhi tekom 48 ur svojo moč.

Književnost.

§ Sivi jubilant iz Jasneje Poljane, grof Leo Tolstoj, je rekel nekoč: „Volapük se mi je zdel zelo komplikiran, esperanto nasproti pa jako pri prost. Tako lahko se je priučiti esperanto, da sem znal, ko sem dobil slovico, slovar in nekaj sestavkov v tem jeziku, če že ne pisati, pa vsaj gladko čitati.“ Na te besede se sklicevajo prósimo zopet novih naročil na slovensko esperantsko slovico, ki jih je pošiljati odslej na naslov: Slovenski esperantski krožek, Maribor, Na parku 1, pritliče, desno. Ta krožek ima preskrbljenih zopet dovolj letakov in brošuric (žal v nemškem jeziku), ki jih razpošilja zastonj. Mogoče se mu posreči izdati slovenske letake. Naročniki se oglašajo precej pridno. To navajamo radi tistih skeptikov, ki bi se mogoče naročili, pa niso imeli pravega zaupanja do novega podjetja. Cena (2 K) ni nikakor pretirana, ako pomislimo, da bo knjiga obsegala okoli 220 strani.

Ob grobih.

Nad 30.000 ljudi se je v Ljubljani udeležilo dne 22. t. m. pogreba nedolžnih žrtev Adamiča in Lunderja, ki so jih ustrelili nemški vojaki na polvje svojih oficirjev. Iz cele Slovenije so prišli ljudje, da vidijo najžalostnejši pogreb. Pri cerkevnu opravilu so pela vsa ljubljanska pevska društva žlostinko „Človek, glej dognanje svoje.“ Tisočem in tisočem občinstva so se zablesketale solze v očeh ob tej priliki. V sprevodu so bila zastopana vsa društva, tudi telovadni odseki S. K. S. Z. pod vodstvom predsednika dr. Pogačnika. Med udeležniki je bil tudi deželnih glavar Suklje. Pretresljivi prizori so se vršili na pokopališču. Prošt Sajovic je s tresočim glasom opravil cerkevno opravilo. Sorodniki nesrečnih in nedolžnih žrtev so britko plakali. In ž njimi je jokala in se solzila skoraj vsa nešteta množica. Nagrobne govore sta imela župan Hribar in dr. Tavčar. Slovenski narod pa ne bo pozabil od nemške besnosti umorjenih svojih bratov!

Ranjencem v bolnišnici se godi boljše. Najslabše se godi Albinu Tomšiču, 17letnemu kovačkemu pomočniku, ki je prestreljen skozi prsn koš in ima pljuča prestreljena, in dijaku Božidarju Boršniku, ki ima eno nogo pod kolenom prestreljeno.

Poročnik Mayer, ki je kriv umora v Ljubljani, je premeščen v Gradec.

Ali jim je res vse dovoljeno? V ponedeljek dne 21. septembra popoldne je šla neka gospa, stanujoča na Martina cesti s svojim sinčkom mimo vojašnice Belgijcev. Več vojakov je gledalo skozi okna in divje kričalo na njo. Psovanja ni umela, ker se redno vrši v blaženem blagodonečem gornještajerskem narečju. V tem ji pa eden izmed vojakov zakliče: „Smo streljali te pr. civiliste, pa jih bomo še!“ Gospa se je podviza, da je prišla iz obzroja teh vojakov.

Surova Nemka. Ob pogrebu nedolžnih žrtev v Ljubljani je kričala neka Nemka: „Prav je, da so jih postreljali.“ Nezaslišana surovost.

Nemci izzivajo v Ljubljani naprej. Nemški vojaki so se pred pogrebom in po pogrebu kazali ob oknu in s tem izzivali razburjeno ljudstvo.

Iz Kranjske hranilnice dvigajo denar! Slovenske stranke pridno dvigajo svoj denar iz Kranjske hranilnice in ga vlagajo v slovenske denarne zavode — okoli 500.000 K! Dne 22. t. m. je bilo iz Kranjske hranilnice dvignjenih nad 150.000 kron; ljudstvo pa hoče še dvigati denar.

Belgijcem odpovedujejo stanovanja. Zavedni hišni posestniki v Ljubljani odpovedujejo častnikom pešpolka Belgijcev stanovanja. Tudi se agitira, da gostje po gostilnah in javnih lokalih ne pusti med se teh častnikov ter jih sploh družabno bojkotirajo. Razne gostilne in kavarne so sklenile, da Belgijcem sploh ne dajo več nobene pijsače in jedi. Častniške sluge morajo hoditi v civilu, prodajalke na trgu agitirajo, da nobenemu častniškemu slugi 27. pešpolka nič ne prodajo.

Ljubljana brez nemških in dvojezičnih napisov nad trgovinami. Dne 21. t. m. popoldne se je zgodilo, da je nákrat Ljubljana dobila samoslovenske napise na vseh prodajalnicah. Zgodilo se je to popolnoma mirno, brez vseh kravalov. Ljudje so mirno, in pri najboljši volji snemali vse nemške napise.

Poročnik Mayer imel je dopust. Tedaj je ta častnik, ki je povzročil, da je tekla kri, pristojljivo se podal v službo ter še celo izjavil: „Ich muss die windischen Hunde totschlagen!“ (Jaz moram ubiti slovenske pse!)

Belgiji še psujejo. Dne 21. t. m. so Belgiji skozi okno psovali mimo idoče občinstvo: „Windische Hunde“, „Lausbuben“ itd. Nekdo izmed njih je celo slovensko zaklical: „Smo streljali te proklete civiliste, pa jih bomo še!“

Nemški Mihel je razburjen. Kje se je našla vojaška krogla? Lažnjivi dopisun „Tagespošte“ je že začel podlo denuncirati. Graško smetišče piše, da so demonstranti nasproti Mayerjevim vojakom

oddajali kar cele salve iz revolverjev! Že zdaj je dognano po varnostnih organih samih, da od množice ni počil niti eden strel in da nihče niti enega kamenčka ni zagnal. O tem pa, da so vojaki streljali ljudem v hrbet, „Tagespost“ previdno molči in se ne upa dementirati. Gospod dr. Pogačnik je slučajno našel vojaško kroglo pri stopnjicah, ki vodijo iz Pogačarjevega trga k stolni cerkvi, in si cer pri drugih stopnjicah, ki peljejo tik semeniškega zidu! To je eklatantni dokaz, da so Belgiji za bežičimi ljudmi leteli. In kaj naj porečemo o krogli, ki je frčala čez jubilejni most vodoravno k njegovi smeri, ki jo je torej vojak sprožil v smer, koder ni bilo nobenih demonstrantov? Urednik g. Terseglav je na lastne oči videl, kako se je na jubilejnem mostu globoko sesedel mož, kateremu je krogla frčala komaj meter nad glavo! Dalje laže „Tagespost“, da so Königa v nedeljo insultirale gospodične, češ, da je morilec. Tega pa ne pove, da je König preje ljudi insultiral in zmerjal. Sicer pa še ni dognano, ako so res Königa napadali.

Pojasnila o inseratih daje upravnštvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinjarjev.

Loterijske številke.

Dne 19. septembra 1908.
Gradec 39 16 89 15 90
Dunaj 2 24 83 46 77

Za dijke! V najboljšem stanju ohranjene crite s slovensko in nemško šolo se oddajo v Tegettöffovi ulici 6. Naslov v upravnosti. 812

Hiša v najem pol ure od mesta Celje, vas Teharje, popolnoma na novo popravljena z dvema sobama, kuhinja, klet, kuhinja za pranje, drvarnica in dva vrti, najbolj pravna za g. pokojnike, se odda s 1. oktobrom. Vpraša se naj pri gospodu Karol Kožel u v Bukovžaku št. 2. 813

Lepa prilika za podjetnega. V Ribnici na Pohorju se da v najem na pripravnem prostoru stoeča hiša, v kateri je stacuna in krčma. 6 sob, 2 za letovitarje prav primerni, 3 kleti, nekaj vrti in polja, tudi hlev se dobi ter je takoj za oddati. Cena po dogovoru. Več pove lastnik Henrik Pühr, tamkaj. 815

Anton Kolenc, trgovec v Celju naznanja, da kupuje želod večjo množino po 5 K 100 kg, pšenico 21 K, oves 17 K, fižol 21 K, ter strd (med), sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Mešane ženske lase po 8 K kg. Kdo kaj ima, naj se obrne do njega, ako je blago lepo, plača še višje. 821

Posestnik na deželi z 15 oralov zemljišča, star 32 let, si išče nevesto z okoli 1000 K premoženja ali pa da se priženi na kako ne preveč zadolženo kmetijo. Ponudbe na blagovolijo dosposlati pod naslovom: „Miri Dom“ štev. 72, posta restante, Braslovče. Savinska dolina. 820

Izgubil se je na letnem sejmu dne 14. t. m. v Braslovčah v Sav. dolini 6 mesecev star ščetinast, rumenoželenovis pes, ptičar, ki sliši na ime „Harras“. Odda se naj proti dobremu plačilu v gradu Sannegg pri Braslovčah. 819

Izgubila je neka ženska v Mariboru od Kasinogasse do glavnega trga tri deset kronskih bankovcev. Pošteni najdlje se prosi, da je odda pri mestnem uradu. 816

Viničar z več delavskimi močmi se išče za vstop dne 1. novembra. Ponudbe na naslov: Grajsčina Nekloster, Sv. Peter v Sav. dol. 818

Ivan Cesar, podobar in pozlatar v Mozirju, sprejem takoj učenca 15—17 let starega fanta kmetskih staričev. 824

Trgovskega učenca iz boljše hiše in poštenih staričev sprejme Josip Farkaš v trgovino mešanega blaga pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Ponudijo se naj samo zanesljivi, pridni dečki, ki imajo res veselje do trgovine in če tudi iz daljnega kraja. Po dogovoru dobiva tudi obliko. 825

Štajerski, katera bi imela vedno dovolj sivjanja, lep in gotov zasluzek, drži si lahko tudi zraven eno učenčko, sprejem stalno, pod zelo ugodenimi pogoji v najem ali proti plačilu od dela. Izuri se lahko tudi v trgovini po nedeljah za pomoč. Ponudbe na trgovca Josip Farkaš pri Sv. Juriju ob Ščavnici. 826

Izgubila se je zlata ženska ura na poti od gospodinjske šole, Göthe-strasse, Tegethoffstrasse, Burgasse, Herrenasse in nazaj. Pošteni najdlje naj jo odda v Cirilovi tiskarni v Mariboru, Koruška ulica 5. 828

Franjo Gnilšak, Sv. Barbara v Halozah kupi hrastove nove ali stare dobro ohranjene polovnjake. Pri ponudbi naj se mu naznani zadnja cena. 806

Mešana trgovina ob cesti z velikim prometom v dobrilu legi v industrijskem kraju na Gornjem Štajerskem s prodajo žganja, piva, vina in skladišča za blago se proda za 5000 K. Plača se 2500 K in ostalo v mesečnih obrokih. Trgovina se da tudi v najem. Pisma se prosijo pod naslov: Lebensfähiges Geschäft, Leoben, postlagernd. 784

Pozor! Hiša enonadstropna vili podobna na državni cesti 1 1/2 ure od Maribora, primerena za trgovino z mešanim blagom, se proda. K hiši spada 5 oralov zemlje. Cena 5000 K. 1400 K je vknjiženega denarja. Več se izve pri Andreju Nekrep, Melinski breg št. 24, p. Maribor. 772

Izvenec za krojača se sprejme pri Jož. Monetti, Maribor, Kokoschegallée. 760

Olje za razne stroje prodaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru 100 kg po 25 K.

Najnovejše novice.

V Mariboru se govori, da bodo v soboto in nedeljo Nemci zopet naskočili slovenske hiše in pretepal Slovenia. Opozorjam na to javne oblasti!

Volilna reforma se je predložila deželnemu zboru. Slovenci bi dobili 12 mandatov: 9 iz kmečke skupine, 2 iz splošne in 1 iz mestno-tržke. Nov kmečki volilni okraj bi bil Konjice-Smarje, ki se odvzame dosedanjemu celjskemu. Drugi ostanejo kakor dosedaj. V mestno-tržki skupini so: Gornjograd, Ljubno, Mozirje, Zalec, Središče in Studenice.

Poslanec Robič je utemeljeval slovenski predlog zaradi podpore po suši.

Sevnica. Dne 22. t. m. so tukajšnji Slovenci razbili okna Šulerajnske šole.

Polzela. V nedeljo so Nemci na cesti med Celjem in Žalcem brez povoda streljali na Slovence. Oddali so kakih 10 strelov.

V Trstu so Slovenci v torek zvečer demonstrirali pred nemškim „Turnvereinom“. Policija je demonstrante kmalu pomirila.

Listnica uredništva.

S. Jakob v Slov. gor.: Se bo uporabilo. — Slovenski gradec: Presebno. — Gor. Poljskava: Prihodnji. — Sv. Stefan, Just Zdole, Št. Rupert, Sv. Jurij v Slov. gor.: Radi pomanjkanja prostora moral odložiti za prihodnji. — Prihova: Presebno. — Slovenski gradec, Kokarje: Morali radi pomanjkanja prostora izpustiti. — Uredništvo lista smo morali tokrat skleniti že v sredo, zato bo izostal nadaljnjo došli rokopis.

Dobiškano posestvo vsake velikosti v prijazni mariborski okolici, kdo želi kupiti, naj se zapuno pismeno ali osebno obrne na Josip-a Serne, km. si v Gradiški, pošta Pesnica, kateri posreduje pri nakupu brezplačno. Za pismeno odgovore se mora znamka priložiti. 779

Dva učenca nadarjena z dobrimi šolskimi spričevali in iz poštene hiše sprejmeta se takoj v trgovino mešanega blaga And. Golob a vdova, Koprivnica Štajersko. 781

Štampilje iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Zahvala. Podpisana zaročenca se prav prisrčno zahvaljujeva poveljniku zboru za izborni petje ob prilikli najine poroke. Zahvaljujeva se zlasti za ginaljivo slovo. Ljubi Bog V. ohrami in zastava Marijina naj Vas vodi po potu srečnega življenja.

Martin in Adela Berič.

Ustanovlj. 1. 1895.

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

z najboljšimi stroji in najnovejšimi črkami oskrbljena, prevzame vsa in nje stroko spadajoča dela, kar: vsakovrstne formulare, pobjlastila, dolžna pisma, tabele, blanke, eksenzarje, pobotnice itd.

za trgovce: cenike, okrožnike, letake, lepkake, račune, pisma, kuverte z naslovom, dopisnice itd.

za razne korporacije in društva: pravila, letna poročila, pristopnice za člane, vabila na veselice itd.

Koroška cesta št. 5.

Izkušen viničar s pet do šest delavnimi močmi se pod dobrimi pogoji sprejme v vinogradu eno uro od Maribora. Ponudbe na uprav. „Slov. Gosp.“ 765

Enonadstropna hiša z gostilniško obrto, se prostovoljno pod lakimi plačilnimi pogoji proda. Naslov v upravnosti. 736

Lepo posestvo, v lepi legi, 10 minut od Št. Pavla, četrte ure od tovarne, hiša in gospodarsko poslopje novo postavljen, 5 oravljiv in travnikov, kakor tudi par minut oddaljena novozidanha hiša s sadomosnikom, se proda skupno ali na drobno! Vse je v najboljšem stanju in tudi pripravno za gostilno ali drugi obrt. Popraša se pri Ferdinandu Vedeniku v Št. Lovrencu pri Št. Pavlu pri Preboldu h. št. 1. 258

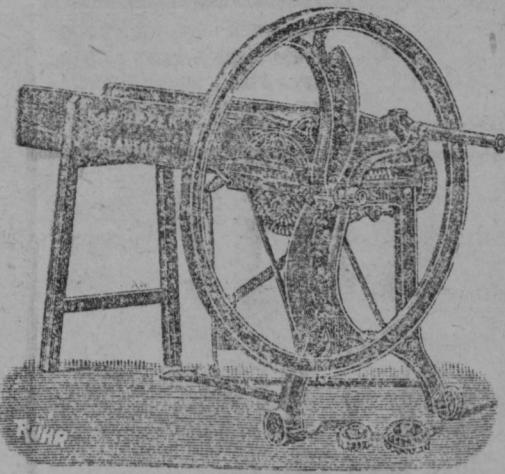
Trgovska hiša z enim nadstropjem, v najboljšem stavbenem stanju, na zelo ugodnem prometnem kraju v Sav. dolini, na razpotruj treh krajinah cest, se proda. V hiši je dobro obiskovana trgovina z mešanim blagom, velika gostilna s pravico žganjetičo, c. kr. proda duhan in c. kr. poštni urad. Poleg hiše je novo gospodarsko poslopje, ledenična koglišče in velik vrt. Ako kupec želi, se mu še lahko drugi sadomosni vrt, nekaj travnikov in njiv proda vse pod najugodnejšimi plačilnimi pogoji. Prvo plačilo 10.000 K. Natančejša poročila daje Marija Moser v Ksaveriji, Savinjska dolina. 773

Učenec, kateri bi se mlinarski šel učit, se takoj sprejme in je z vsem preskrbljen. Kje, pove upravnštvo „Slov. Gosp.“ 768

Malo posestvo hiš. štev. 31 z 4 oralni zemlji, vrt sadomosnik in njiva proda za 330 K Franc Krajnc v Hotinji vasi. 792

Na brodaj je radi pomanjkanja prostora dobro ohranjeno glasovir. Več se izve pri Janezu Zusman pos. Sv. Trojica pri Slatini. 787

Hiša s tremi stanovanji, gospodarsko poslopje, velik zelnik s sadjem in mnogimi trdnimi ograjami se radi bolezni takoj

V Gornji Polskavi pri Pragarskem ima tvrdka K. & R. JEŽEK

Veliko zaloge vseh vrst kmetskih strojev in se vsem kmetom posebno priporoča. V zalogi so vedno vitli ali gepejni, predležja mlatišnice, slamoreznice, reporeznice, mlini za jabolke, grozdne stiskalnice, žitne čistilnice, drobilni mlini, brane, plugi itd. Podpisani posreduje načrti na vse vrste kmetijskih strojev, sesalk, bencinovih motorjev, motorje na plin, stroje za opeko, opreme za opekarne itd. — Zmerne cene, ugodni plačilni pogoji, tudi se vsa popravila sprejemajo in po nizki ceni zaračunijo. Zastopnik in oskrbnik zaloge Franc Kampuš v Gornji Polskavi pri Pragerskem. 484

Solnčnike in dežnike, palice, taške, kovčke, in korbe za potovanje, vozičke za otroke, priporoča

P. Kosfič
v Celju. 175 (1)

Velekrasno in dobitkanost po-
sestvo z okoli 9 oralov zemlje
gozd, travnik, njive sadonosnik
ter nova trta, zidana hiša in go-
spodarsko poslopje 1½ ure od
Maribora, četrte ure od cerkev in
šole tik glavne ceste na jake pri-
jaznem kraju se pod ceno, za
4400 K pred. Več pove Josip Ser-
nec v Gradiški, pošta Pesnica. 780

Izjava.
Preklicem besede, katere sem v jezi izrekla črez g.
kaplana. Zahvaljujem se jim za odpuščenje kazni.
817

Ivana Vidovič.

Opozorilo.

Ako bi kako zemljšče ali trgovino vsake vrste, hotel, vilo, gostilno, graščino, opekarnico, sanatorij itd. itd. v mestu ali na deželi hitro in diskretno radi prodali ali kupili, ako iščete posojila ali soudeležbe obrnite se z upno na

Prvo zemljščeno upravo

(Erste Realitäten-Verwaltung)

→→→ Dunaj, VIII., Albertgasse 30. ←←←
Prve vrste strogo realno, kulantno, največje strokovnaško podjetje.

Zastopstva v vseh deželah Avstro-Ogrske in v sosednjih državah. Generalni zastopnik pride prihodnje dni semkaj. Ako želite njegovega brezplačnega obiska zaradi preglevanja in dogovora, nam, prosimo takoj naznaniti.

Največji promet s kupljili med Dunajem in provinco.

:: Ne okušaj, dokler ni voda zraven! ::

80%

Jesiheva esenca,

bela in rudeča. 1 Liter velja 2 K.

Od 10 litrov naprej pošljem franko vsake železniške postaje.

Kakor se ravno potrebuje, naj se zmeja 1 liter 80% jesihove esence s 30 ali 24 ali 14 litri čiste studenčne vode in izvrsten jesih je gotov. Namizno in bučno olje 1 liter po K 1·40 in K 1·60.

Zaloge pri: R. Bračko,
trgovcu v Ptaju v novi poštni hiši.

544 Vsakomur, ki namerava kupiti

+ nagrobni kamen,

priporočam, da si ogleda pred nakupom tudi mojo zalogu. Imam letos prav posebno veliko izberes res lepih nagrobnih kamnov (med temi mnogo zelo črnih granitnih piramid), katere ponujam, kakor znano, po zelo nizki ceni.

J. F. PEYER,
kamnoseški mojster, Hilariusstrasse 7, Maribor. 789

Izvrstni molitveniki

so:

Hrg, Venec pobožnih molitev in

sv. pesmi . . . K 3·50

Rozman, Dekliške bukvice „ 3—

Venec svetih pesmi . . . 2—

Prijatelj otroški . . . —40

Sv. Opravilo . . . 135

Vsi ti molitveniki se dobijo

tudi v zlati obrezi in stanejo

potem okoli 50 vinarjev več.

Poština znaša 20—30 vin.

za 1 knjigo.

Trgovina tiskarne sv. Cirila
v Mariboru.

Zahvala.

tem potom vsem prijateljem in znancem iz domače
in tujih župnij, ki so spremili k zadnjemu počitku
našo ljubljeno hčer ozir. sestru gospodično

Frančiško Fedran,

ki je 14. t. m. mirno v Gospodi zaspala. Posebno
prisrčno se zahvaljujemo veleč. g. G. Potokar, žup-
niku iz Bočne za mnogobrojne obiske in tolažbo v
bolezni, ē. g. M. Jurhar, kaplanu iz Rečice, veleč.
gg. žup. G. Dupelniku in J. Dekorti, ē. g. gg. P.
Anzelmu in Krizogonu.

Iskrena hvala dekliškim in Marijinim druž-
bam za veliko udeležbo in ginstivo nagrobnico.

Blago pokojnico priporočamo v molitev in
blag spomin.

Puščam - Bočna, 19. septem. 1908.

Rodbina Fedranova.

Pozori Čitajl Pozori

Slavonska biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter
se izvrstno in z najboljšim uspehom uporablja proti zasta-
ševemu kašlu — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hri-
pavosti, tvekemu dihanju, astmi — pljučnemu kataru, suhemu
kašlu, tuberkulozi i. t. d. i. t. d.

Delovanje izborno, vseh siguren. Cena je
franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40
vin, 4 steklenice 5 K 80 vin po povzetju ali
že se pošte denar naprej. — Manj kot 2 steklenici
je ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Juršiča,

lekarnaria v Pakraču št. 201. (8a - omija.)

Ako potrebujete

slamoreznice,
kotle za žganje,
grozdne mline,
in stiskalnice,
gnojnične sesalke,

peči vseh vrst tudi za šole predpisane in take za
kurjavo z žaganjem, štedilnik*, pralni stroje,
nagrobne krize in drugo v železnišarsko stroko
spadajoče blago, kakor tudi ne-
premočljive vozne in ko-
matne plahte ter zajamčena
umetna gnojila, kupujte le
pri domači tvrdki

„MERKUR“ P. Majdič Celje,

ki daje pojasnila in pošilja cenike in navodila z
obratno pošto zastonj. 776

Naznanilo preselitve.

Podpisani uljudno naznanja, da ima svojo

knjigovezničko s kartonažo in zlatotiskom

s 1. septembrom t. l. naprej v

sodiščni ulici (Gerichtshofgasse) štev. 24
v Mariboru

ter prosi ob enem, da ga tudi zanaprej počastite s svojim naročilom.

Z odličnim spoštovanjem

Edvard Slivca.

688

Karol Kocijančič

kamnoseški mojster

MARIBOR, same Schillerstrasse 25.

izdeluje altarje, priznice, pedebe in vse druga stav-
binska dela iz kamna, žafi, spomenike itd.

Zaloge izdelovanih nagrobnih spo-
menikov.

486 Vsi marmornati oltarji v baziliki v
Mariboru so moje delo.

Izjava.

Preklicem besede, katere sem v jezi izrekla črez g.
kaplana. Zahvaljujem se jim za odpuščenje kazni.

Ivana Vidovič.

817

Jakob Vezjak,

krojaški mojster,

Maribor, šolske ulice štev. 4,
se priporoča cenenemu občinstvu v napravo raznih oblek
po najnižjih cenah. 786

Franjo Horvat

cerkveni in sobni slikar.

Maribor, Kasinogasse štev. 2

naznanja da se je preselil iz Gornje Radgona v Maribor ter se veleč. duhovščini in p. n. občinstvu priporoča za slikanje cerkev v vsaki tehniki, altarnih slik in križevih potov kakor vse v slikarsko in pleskarsko stroko spadajoča dela, od priproste do najfinnejše izpeljave. Branimu društvu se posebno priporoča za slikanje odrov. 404

Milan Hočevar-Celje

Glavni trg štev. 10.

Priporoča za napravo domače pijače posebno dobro pripravo ali tvarino, tudi za vse vrst žganja in likera. Olja, švicarskega sira, ogrske salame, kave 1 kg od 2 K naprej, rogatsko in radajnsko kislo vodo, galice, žveplo in rafije. 180

Jamčim za dobro in solidno postrežbo.

Slovenec Konrad Skaza,

delavnica za vsa cerkvena dela v St. Ulrich, Gröden,
Tirol

se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastonj in franko. Postrežba solidna in hitra. 681

Razglas.

Podpisani naznanja vsem sadjerecjem in prijateljem te panoge kmetijstva, da bo imel v jesen oziroma prih. pomlad 10 tisoč 4 letnih visokodebelnatih jabolčnih dreves na prodaj in sicer sledče:

Virginski rožnik Kardinal plamenasti poletni

Štaj. zim. mošanjecelj Vel. renski bobovec

Kanadski kosmač (par. rambor) zimska

Zlatorumen kosmač (reneta)

Vel. kaselski kosmač

Cena kom. 60 vin., za čistost vrste (sorte) se jamči.

Naročila sprejema pos. drevesnice Vek. Stelcer v Šent Ilju v Slov. gor.

778

Jožef Pfeifer

v Hočah pri Mariboru

tovarna za kmetijske stroje

in livarna za železo.

Izdeluje v velikem številu najnovješte in boljše rezalnice za klajo,

ki režejo za konje in govejo žival, v dolgosti od 6 do 150 mm, ali od 1/4 do 6 colov. K. H. Cena 120 kron.

Jamstvo eno leto.

Popravila strojev tečno, po ceni.

Slovenci, zahajajte v domačo tovarno po stroje!

Prodaja se tudi na obroke.

Izdeluje tudi rezalnice za repo, sesalke za gnojico, vitelje, raznovrstne mlatišnice, čistilnice itd. itd. po najnižji ceni.

Drogalnice za sadje, najboljša sistema.

Ceniki

se pošljajo brezplačno.

823

Sedaj je priložnost,

48, 56 in 60 v. Sateni novomodni, po 60 in 80 vinarjev meter. Cepiji za ženske oblike v vseh barvah m po 80 v., K 1:20 in 1:40. Svilnici robci najnovejši po K 1:80, 2:—, 2:40, 3:20, 4 itd. Perkalnati robci po 4 in 60 v. Caiji za moške oblike po K 1, 1:20, 1:40 itd. Stofi za moške oblike v veliki izbirki po K 2:40, 2:80, 3:60 itd. Srajce za delavnik in praznike po K 1:20, 1:40, 1:60, 2:—, 2:40 itd. Najnovejša izbira kravat, ovratnikov, žepnih robev, dežnikov in predpasnikov. Civilni beli in pisani za blazine in žimnice (motrace). Gotove oblike za fante. Ker prodajam vse po nizki brezkonkurenčni ceni, pričakujem mnogobrojnega obiska ter se bilježim z velespoštovanjem M. E. ŠEPEO, Grajski trg, št. 2.

Za šolo!

Kupujte svoje potrebščine, kakor: papir, zvezke, perešnike, svinčnike, risalno orodje, radirke itd. le v našrodnici **VILKO WEIXL**, Maribor, Gospodska ulica 33. — Velikanska izbira razglednic, kajih čisti dobček je deloma namenjen dijaški kuhinji v Mariboru. ☺☺☺

Svoji k svojim!

Nova trgovina

Fr. Bureš,

urar, očalar in zlatar

v Mariboru

Tegethoffova cesta 33,

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očalar, dalnogledov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let.

Vsi popravki se točno in hitro izvršijo. ::

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine slobodnega in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarevanje proti požaru in vpepelitvi po blišku nepremičnine vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor: hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jasno ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Pedružnica „CROATIA“ v Trstu, Gorno št. 1.

!! Glavna zaloge BARTHELNOVEGA apna za poklajo !! Razne vrste travnega, detelnega, gozdne in vrnarskega semena priporoča

M. Berdajs

Maribor !
Sofijin trg

Pozor! Pozor!
Manufakturana trgovina
RUDOLF HÄVELKA V PTUJU

priporoča slavnemu občinstvu svojo veliko in novo zalogo raznovrstnega volnenega ter perilnega blaga za ženske, kakor tudi najnovejše štofe za moške oblike po primerno nizkih cenah. — Postrežba točna in strogo solidna!

PYRROL,
je najgotovejše sredstvo, če zbolijo svinje. Dobi se pristen le v magdalenski lekarni v Mariboru,
Franc Jožef-ova cesta št. 1. 519
Cena steklenice z navodilom 60 vin.

Demetrij Glumac

kotlar

Ptuj, Poštna ulica in MARIBOR, Kaserngasse št. 13
priporoča spoštovanim kmetovalcem kotle in najboljše brizgalnice, pri katerih jamči za dobro in trpežno delo.
Peprovki vsake vrste eno in litro.
Kupuje star baker, stekla in mesing so najboljši osni.

Franc Divjak,
slikar in pleskar v Mariboru,

čupnijska ulica št. 7. se priporoča č. duhovščini in slavnemu očinstvu v izvrševanje najfinnejšega in prostrajšega slikarstva in pleskarstva po zadovoljni ceni.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
Grajski trg št. 2 v hiši gostilne pri črnem orlu (Schwarzen-Adler).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navedne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½%. Obresti se pripišujejo k kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4½%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in posestvo po 5½% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje za zastavo vrednostnih papirjev. Dolbove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnilvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnika brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvzemši praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne.